

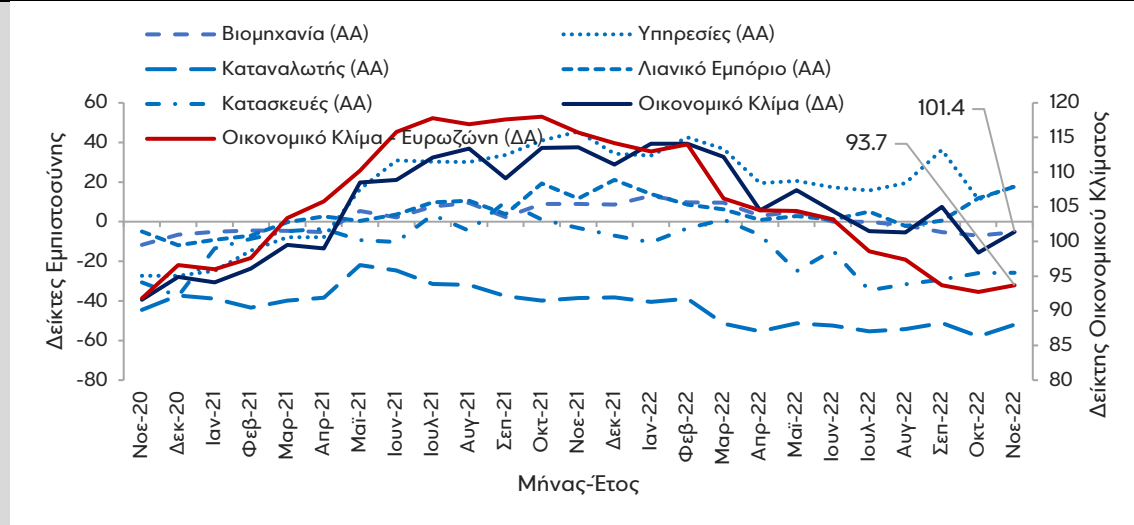
7 ΗΜΕΡΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

1 Δεκεμβρίου 2022, Τεύχος 444

Ελαφρά άνοδος του δείκτη οικονομικού κλίματος τον Νοέμβριο 2022 – Βελτίωση του δείκτη όγκου λιανικού εμπόριου το τρίτο τρίμηνο 2022

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα, μετά την απότομη κάμψη που σημείωσε τον Οκτώβριο 2022 στις 98,4 μονάδες, από 105,0 μονάδες τον Σεπτέμβριο 2022, ανέκαμψε ελαφρά τον Νοέμβριο 2022 στις 101,4 μονάδες (πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή και IOBE). Επιπρόσθετα, παρέμεινε υψηλότερος από τον αντίστοιχο στην Ευρωζώνη αντανακλώντας σε έναν βαθμό την καλύτερη πορεία της ελληνικής οικονομίας σε όρους μεγέθυνσης το 2022. Όλοι οι δείκτες εμπιστοσύνης που συνθέτουν τον γενικό δείκτη κατέγραψαν μηνιαία αύξηση τον Νοέμβριο 2022. Στη βιομηχανία και τους καταναλωτές οι δείκτες εμπιστοσύνης επέστρεψαν στις τιμές του Σεπτεμβρίου 2022, ενώ στις υπηρεσίες ο σχετικός δείκτης παρέμεινε σε αρκετά χαμηλότερα επίπεδα. Τέλος, στο λιανικό εμπόριο και τις κατασκευές συνεχίστηκε η ανοδική τάση των τελευταίων μηνών (βλέπε Σχήμα 1).

Σχήμα 1: Ελλάδα – Δείκτης Οικονομικού Κλίματος και Επί Μέρους Δείκτες Εμπιστοσύνης

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, IOBE, Eurobank Research.

Σημείωση: ως ΑΑ ορίζουμε τον αριστερό κάθετο άξονα και ως ΔΑ τον αντίστοιχο δεξιό.

Η τιμή του δείκτη οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα τον Νοέμβριο 2022 ήταν πολύ χαμηλότερη σε σύγκριση με τον Νοέμβριο 2021 (απόκλιση κατά 12,2 μονάδες). Η αντίστοιχη χειροτέρευση στην Ευρωζώνη ήταν εντονότερη, με τον δείκτη οικονομικού κλίματος να διαμορφώνεται στις 93,7 μονάδες από 115,7 μονάδες τον Νοέμβριο 2021. Δύναται να υποστηριχτεί ότι τα προαναφερθέντα αποτελέσματα αντανακλούν δύο παράγοντες: πρώτον, την παράταση της ενεργειακής κρίσης, των γεωπολιτικών αναταραχών και του υψηλού πληθωρισμού, και δεύτερον, την υπέρμετρη αισιοδοξία

Συγγραφείς

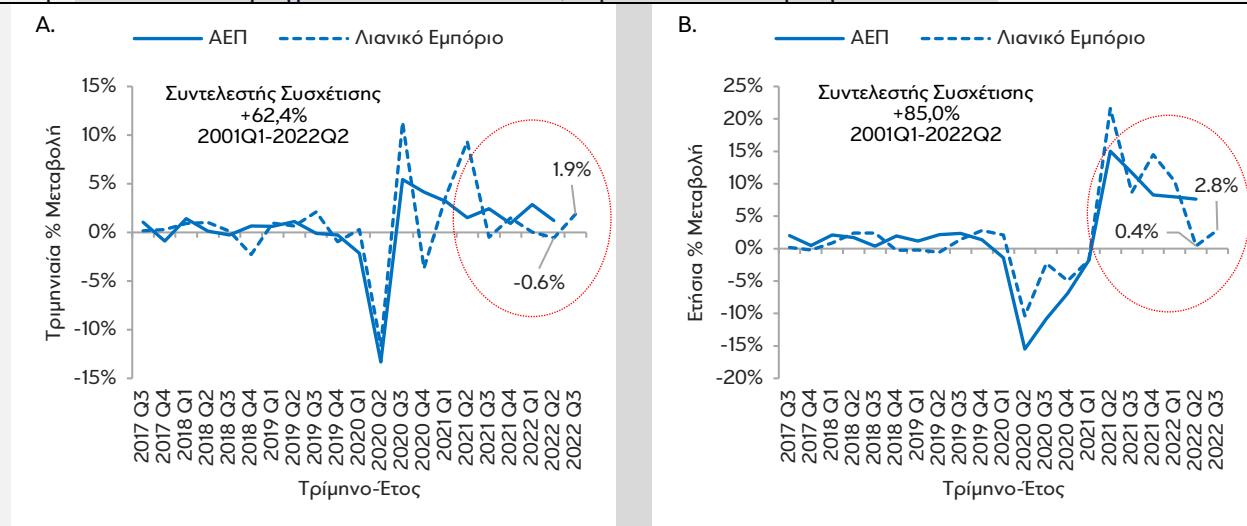
Στυλιανός Γ. Γώγος, PhD
Ερευνητής Οικονομολόγος
sgogos@eurobank.gr

που επικρατούσε στο τέλος του 2021 λόγω του διαφαινόμενου τέλους της πανδημίας. Συνεπώς, η καθοδική τάση των προσδοκιών σε Ελλάδα και Ευρωζώνη το 2022 εμπεριέχει και μια μορφή διόρθωσης. Στην περίπτωση της Ελλάδας, η τιμή του δείκτη οικονομικού κλίματος τον Φεβρουάριο 2022 (114,1 μονάδες) ήταν η υψηλότερη των τελευταίων 21,2 ετών, ενώ στην περίπτωση της Ευρωζώνης η αντίστοιχη τιμή τον Οκτώβριο 2021 (118,0 μονάδες) ήταν η υψηλότερη από τότε που υπάρχουν δημοσιευμένα στοιχεία (Ιανουάριος 1985).

Βελτίωση του δείκτη όγκου στο λιανικό εμπόριο το τρίτο τρίμηνο 2022

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ), ο εποχικά διορθωμένος δείκτης όγκου λιανικού εμπορίου, ήτοι οι πωλήσεις του εν λόγω κλάδου σε σταθερές τιμές, παρουσίασε βελτίωση το τρίτο τρίμηνο 2022 αντανακλώντας, πέραν των άλλων παραγόντων, και τις έμμεσες επιδράσεις από την καλή πορεία των τουριστικών εισπράξεων. Αναλυτικά, ο μέσος όρος του δείκτη ενισχύθηκε σε τριμηνιαία και σε ετήσια βάση κατά 1,9% και 2,8% αντίστοιχα.¹ Το προηγούμενο τρίμηνο, η τριμηνιαία μεταβολή του δείκτη όγκου λιανικού εμπορίου ήταν αρνητική κατά 0,6% και η αντίστοιχη ετήσια οριακά θετική κατά 0,4% (βλέπε Σχήματα 2Α και 2Β). Η ισχυρή αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης που καταγράφηκε στους εθνικούς λογαριασμούς του δευτέρου τριμήνου 2022 (2,2% QoQ / 11,0% YoY σε πραγματικές τιμές) προήλθε κυρίως από τον τομέα των υπηρεσιών, δηλαδή των δραστηριοτήτων που υπέστησαν τις μεγαλύτερες απώλειες κατά τη διάρκεια της πανδημίας.

Σχήμα 2: Ελλάδα – Πραγματικό ΑΕΠ και Δείκτης Όγκου Λιανικού Εμπορίου

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Eurobank Research.

Σε ό,τι αφορά τις επί μέρους κατηγορίες καταστημάτων τα αποτελέσματα είχαν ως εξής (βλέπε Πίνακα 1): με εξαίρεση τα πολυκαταστήματα και την ένδυση & υπόδηση, των οποίων οι πωλήσεις σε σταθερές τιμές ήταν μειωμένες σε σύγκριση με το δεύτερο τρίμηνο 2022 κατά 2,2% και 1,8% αντίστοιχα, στις υπόλοιπες κατηγορίες σημειώθηκε άνοδος του όγκου των πωλήσεων. Συγκεκριμένα, στα μεγάλα καταστήματα τροφίμων, στα καύσιμα και λιπαντικά αυτοκινήτων, στα τρόφιμα, ποτά και καπνός, στα φαρμακευτικά και καλλυντικά, στα έπιπλα, ηλεκτρικά είδη και οικιακός εξοπλισμός και στα

¹ Ο αντίστοιχος δείκτης σε τρέχουσες τιμές κατέγραψε αύξηση 3,2% QoQ / 12,3% YoY από ενίσχυση 3,3% QoQ / 11,0 YoY το δεύτερο τρίμηνο 2022.

βιβλία, χαρτικά και λοιπά είδη, η τριμηνιαία άνοδος των πωλήσεων ήταν της τάξης του 2,6%, 5,4%, 1,9%, 0,9%, 1,7% και 1,8% αντίστοιχα. Σε όρους ετήσιας μεταβολής, με εξαίρεση την ένδυση και υπόδηση (-8,6% YoY), στις υπόλοιπες κατηγορίες καταστημάτων σημειώθηκε άνοδος του όγκου των πωλήσεων, με τις κατηγορίες των φαρμακευτικών και καλλυντικών, των επίπλων, ηλεκτρικών ειδών και οικιακού εξοπλισμού και των βιβλίων, χαρτικών και λοιπών ειδών να ξεχωρίζουν με αυξήσεις της τάξης του 5,9%, 9,9% και 10,0% αντίστοιχα.

Πίνακας 1: Ελλάδα – Δείκτης Όγκου Λιανικού Εμπορίου και Επί Μέρους Κατηγορίες Καταστημάτων

Εποχικά Διορθωμένα Στοιχεία	2022 %QoQ			2022 %YoY			2022 %YoY
	Q1	Q2	Q3	Q1	Q2	Q3	9μνο
Γενικός Δείκτης	0,0	-0,6	1,9	10,4	0,4	2,8	4,4
Μεγάλα Καταστήματα Τροφίμων	-1,1	-1,0	2,6	-1,6	-3,7	1,1	-1,4
Πολυκαταστήματα	1,9	-5,3	-2,2	9,2	-2,8	1,0	2,3
Καύσιμα και Λιπαντικά Αυτοκινήτων	0,1	-7,5	5,4	13,7	-4,2	1,3	3,3
Τρόφιμα, Ποτά και Καπνός	-2,5	1,7	1,9	-3,4	-1,8	0,7	-1,5
Φαρμακευτικά και Καλλυντικά	3,7	-1,1	0,9	20,1	8,7	5,9	11,3
Ένδυση και Υπόδηση	-1,4	3,2	-1,8	21,8	-15,3	-8,6	-3,2
Έπιπλα, Ηλεκτρικά Είδη και Οικιακός Εξοπλισμός	2,1	3,5	1,7	13,6	10,5	9,9	11,3
Βιβλία, Χαρτικά και Λοιπά Είδη	0,6	4,1	1,8	26,7	13,2	10,0	16,1

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Eurobank Research.

Επιτάχυνση του ρυθμού αύξησης του δείκτη τιμών διαμερισμάτων

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Τραπεζής της Ελλάδος (ΤτΕ), ο δείκτης τιμών διαμερισμάτων ενισχύθηκε σε ετήσια βάση κατά 11,2% το τρίτο τρίμηνο 2022, δηλαδή με οριακά μικρότερο ρυθμό από τον πληθωρισμό, από αύξηση 10,2% το δεύτερο τρίμηνο 2022. Ο δείκτης τιμών διαμερισμάτων παρουσιάζει σωρευτική ενίσχυση της τάξης του 39,1% σε σύγκριση με τον πυθμένα του τρίτου τριμήνου 2017, ωστόσο παραμένει μικρότερος κατά 19,9% σε σχέση με την κορυφή του τρίτου τριμήνου 2008.

Σχήμα 3: Ελλάδα – Δείκτης Τιμών Διαμερισμάτων

Πηγή: ΤτΕ, Eurobank Research.

Σημείωση: ως ΑΑ ορίζουμε τον αριστερό κάθετο άξονα και ως ΔΑ τον αντίστοιχο δεξιό.

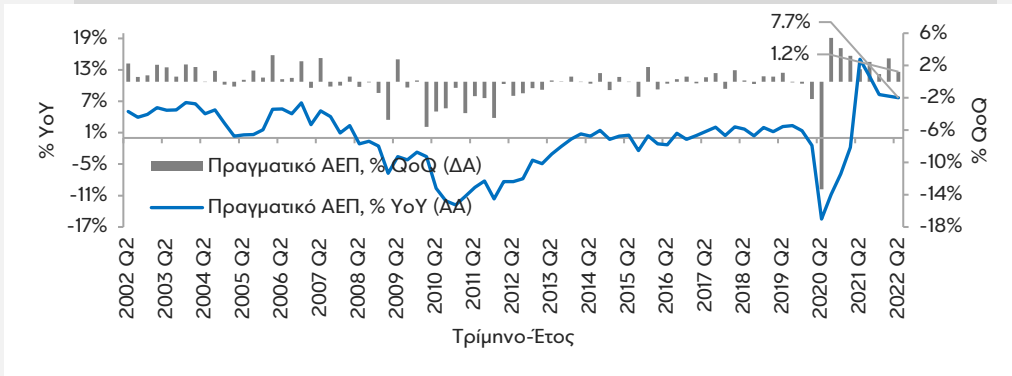
Η σωρευτική άνοδος των τιμών των κατοικιών τα τελευταία χρόνια συνδέεται με την ανάκαμψη της οικονομίας, το έντονο ενδιαφέρον φορέων του εξωτερικού για ξένες άμεσες επενδύσεις σε αυτόν τον τομέα, στη βελτίωση των συνθηκών χρηματοδότησης από τα εγχώρια νομισματικά και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και στις αστικές αναπλάσεις. Τον τελευταίο χρόνο αυξητική επίδραση ασκεί και το κόστος υλικών λόγω της ενεργειακής κρίσης και των προβλημάτων στην εφοδιαστική αλυσίδα παγκοσμίως.

Πίνακας Α1 Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Το 2^ο τρίμηνο 2022 η ετήσια μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ ήταν +7,7% YoY (+8,0% YoY (Q1 2022) και +15,0% YoY (Q2 2021)) και η αντίστοιχη τριμηνιαία μεταβολή ήταν +1,2% QoQ (+2,9% QoQ (Q1 2022) και +1,5% QoQ (Q2 2021))

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Νοε-2022: 2022 +6,0%, 2023 +1,0%, 2024 +2,0%

ΑΕΠ (% YoY, % QoQ)

Περίοδος: Q2 2002–Q2 2022

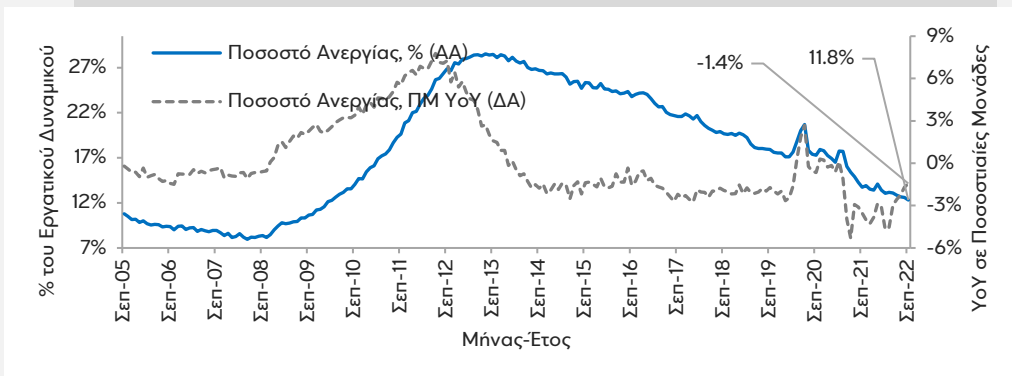
Στοιχεία: τριμηνιαία
Μέσος Όρος: -0,1%
Διάμεσος: +0,6%
Μέγιστο: +15,0% (Q2 2021)
Ελάχιστο: -15,5% (Q2 2020)

AA = αριστερός άξονας
ΔΑ = δεξιός άξονας
Δημοσίευση: 7/9/2022 (προσωρινά στοιχεία)
Επομ. δημ.: 7/12/2022

Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Τον Σεπτέμβριο 2022 το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 11,8% (12,1% (8/2022) και 13,3% (9/2021)) και το αντίστοιχο μέσο ετήσιο μέγεθος (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν στο 12,7% (12,8% (8/2022) και 15,8% (9/2021))

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Νοε-2022: 2022 +12,6%, 2023 +12,6%, 2024 +12,1%

Ποσοστό Ανεργίας (%)

Περίοδος: 9/2005-9/2022

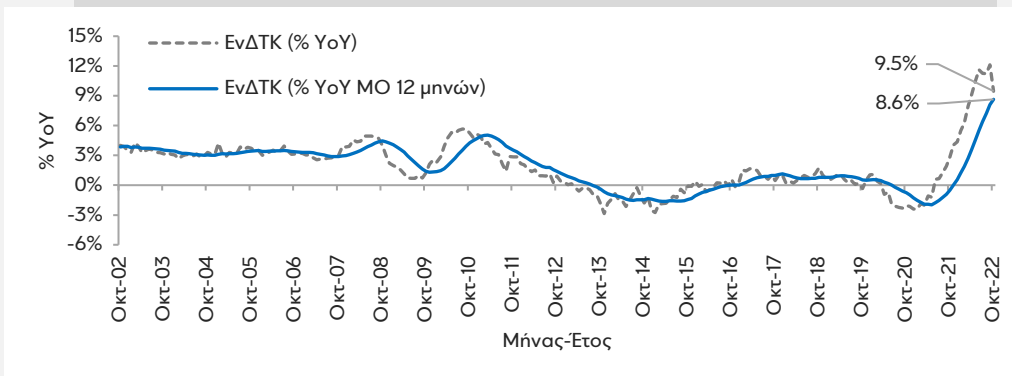
Στοιχεία: μηνιαία
Μέσος Όρος: 17,5%
Διάμεσος: 17,4%
Μέγιστο: 28,0% (7/2013)
Ελάχιστο: 7,4% (5/2008)

AA = αριστερός άξονας
ΔΑ = δεξιός άξονας
ΠΜ = ποσοστ, μοναδ,
Δημοσίευση: 3/11/2022
Επομ. δημ.: 1/12/2022

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή

Τον Οκτώβριο 2022 η ετήσια μεταβολή του ΕνΔΤΚ ήταν +9,5% YoY (+12,1% YoY (9/2022) και +2,8% YoY (10/2021)) και η αντίστοιχη μέση ετήσια μεταβολή (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν 8,6% YoY (8,1% YoY (9/2022) και -0,5% YoY (10/2021))

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Νοε-2022: 2022 +10,0%, 2023 +6,0%, 2024 +2,4%

ΕνΔΤΚ (% YoY)

Περίοδος: 10/2002-10/2022

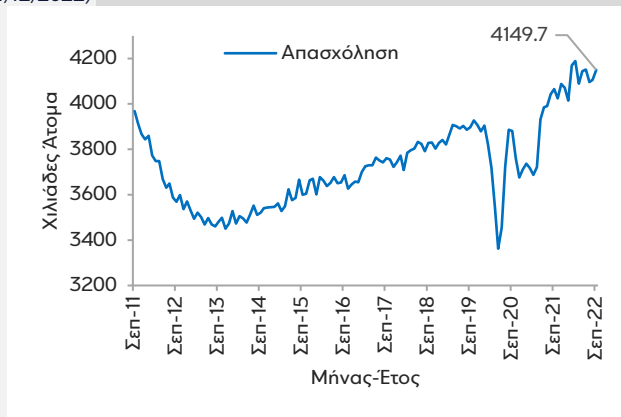
Στοιχεία: μηνιαία
Μέσος Όρος: +1,9%
Διάμεσος: +1,6%
Μέγιστο: +12,1% (9/2022)
Ελάχιστο: -2,9% (11/2013)

Δημοσίευση: 10/11/2022
Επομ. δημ.: 9/12/2022

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), Eurobank Research.

Πίνακας Α2: Δείκτες Οικονομικής Συγκυρίας και Προσδοκιών (υψηλής συχνότητας) της Ελληνικής Οικονομίας

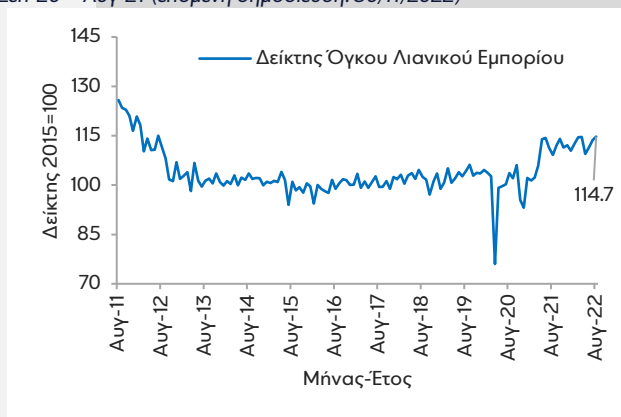
Απασχόληση (σύνολο οικονομίας): +2,1% YoY τον Σεπ-22 από +1,6% YoY τον Αυγ-22, +7,2% YoY την περίοδο Οκτ-21 – Σεπ-22 (12Μ) από +2,6% YoY την περίοδο Οκτ-20 – Σεπ-21 (επομένη δημοσίευση: 1/12/2022)

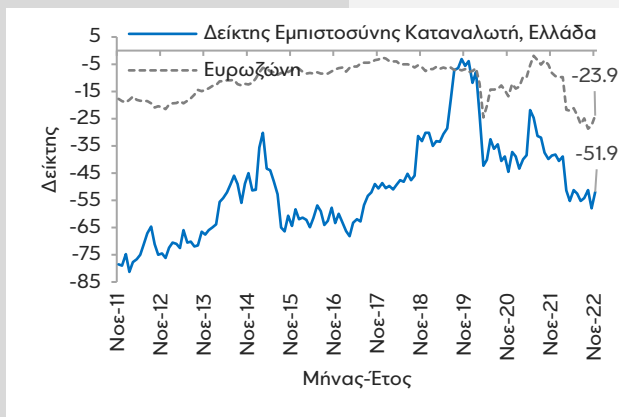
Δείκτης Οικονομικού Κλίματος: 101,4 ΜΔ τον Νοε-22, +3,0 ΜΔ MoM και -12,2 ΜΔ YoY τον Νοε-22 από -6,6 ΜΔ MoM και -15,1 YoY ΜΔ τον Οκτ-22 (επόμενη δημοσίευση: 6/1/2023)

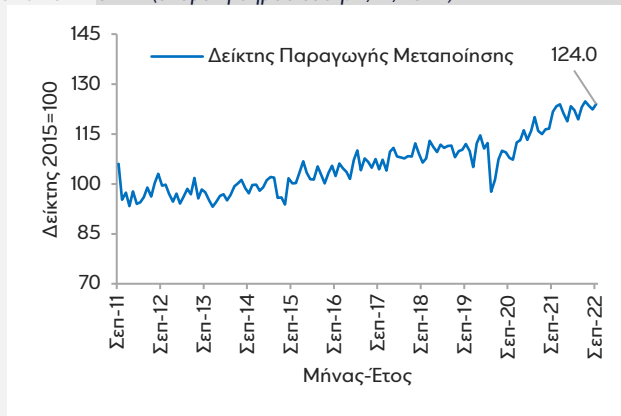
Δείκτης Όγκου Λιανικού Εμπορίου: +0,9% MoM και +4,3% YoY τον Αυγ-22 από +1,5% MoM και +1,4% YoY τον Ιουλ-22, +7,3% YoY την περίοδο Σεπ-21 – Αυγ-22 (12Μ) από +4,2% YoY την περίοδο Σεπ-20 – Αυγ-21 (επομένη δημοσίευση: 30/11/2022)

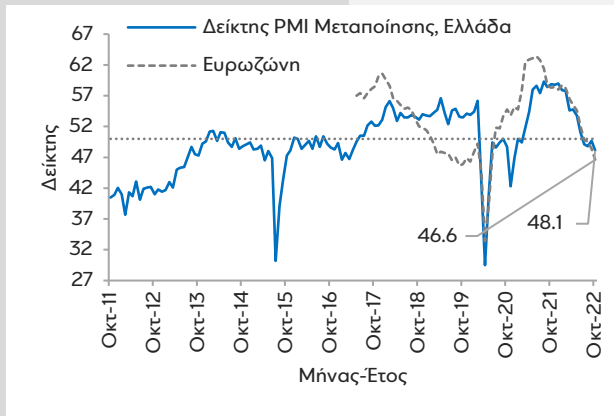
Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτή: -51,9 ΜΔ τον Νοε-22, +6,0 ΜΔ MoM και -13,4 ΜΔ YoY τον Νοε-22 από -6,7 ΜΔ MoM και -18,1 YoY ΜΔ τον Οκτ-22 (επόμενη δημοσίευση: 6/1/2023)

Δείκτης Παραγωγής Μεταποίησης: +1,3% MoM και +1,9% YoY τον Σεπ-22 από -0,8% MoM και +5,0% YoY τον Αυγ-22, +6,2% YoY την περίοδο Οκτ-21 – Σεπ-22 (12Μ) από +6,6% YoY την περίοδο Οκτ-20 – Σεπ-21 (επόμενη δημοσίευση: 9/12/2022)

Δείκτης PMI Μεταποίησης: 48,1 ΜΔ τον Οκτ-22, -1,6 ΜΔ MoM και -10,8 ΜΔ YoY τον Οκτ-22 από +0,9 ΜΔ MoM και -8,7 ΜΔ YoY τον Σεπ-22 (επόμενη δημοσίευση: 1/12/2022)

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), S&P Global, Eurobank Research.
Σημείωση: ως ΜΔ ορίζουμε τις μονάδες δείκτη και ως MoM και YoY τη μηνιαία και την ετήσια μεταβολή αντίστοιχα.

Ομάδα Ανάλυσης και Έρευνας

Δρ, Τάσος Αναστασάτος | Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank
tanastasatos@eurobank.gr | + 30 214 40 59 706

Μιχαήλ Βασιλειάδης
Ερευνητής Οικονομολόγος
mvasileiadis@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 709

Δρ, Στυλιανός Γώγος
Ερευνητής Οικονομολόγος
sgogos@eurobank.gr
+ 30 214 40 63 456

Μαρία Κασόλα
Ερευνήτρια Οικονομολόγος
mkasola@eurobank.gr
+ 30 210 40 63 453

Παρασκευή Πετροπούλου
Ανώτερη Οικονομολόγος
ppetroπουλου@eurobank.gr
+ 30 214 40 63 455

Δρ, Θεόδωρος Ράπανος
Οικονομικός Αναλυτής
trapanos@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 711

Δρ, Θεόδωρος Σταματίου
Ανώτερος Οικονομολόγος
tstamatiou@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 708

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στην ηλεκτρονική διεύθυνση που ακολουθεί: <https://www.eurobank.gr/en/group/economic-research>
Εγγραφείτε ηλεκτρονικά, σε: <https://www.eurobank.gr/el/omilos/oikonomikes-analuseis/forma-ekdilosis-endiaferontos>
Ακολουθήστε μας στο twitter: https://twitter.com/Eurobank_Group
Ακολουθήστε μας στο LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/eurobank>

DISCLAIMER

This report has been issued by Eurobank S.A. ("Eurobank") and may not be reproduced in any manner or provided to any other person. Each person that receives a copy by acceptance thereof represents and agrees that it will not distribute or provide it to any other person. This report is not an offer to buy or sell or a solicitation of an offer to buy or sell the securities mentioned herein. Eurobank and others associated with it may have positions in, and may effect transactions in securities of companies mentioned herein and may also perform or seek to perform investment banking services for those companies. The investments discussed in this report may be unsuitable for investors, depending on the specific investment objectives and financial position. The information contained herein is for informative purposes only and has been obtained from sources believed to be reliable but it has not been verified by Eurobank. The opinions expressed herein may not necessarily coincide with those of any member of Eurobank. No representation or warranty (express or implied) is made as to the accuracy, completeness, correctness, timeliness or fairness of the information or opinions herein, all of which are subject to change without notice. No responsibility or liability whatsoever or howsoever arising is accepted in relation to the contents hereof by Eurobank or any of its directors, officers or employees. Any articles, studies, comments etc. reflect solely the views of their author. Any unsigned notes are deemed to have been produced by the editorial team. Any articles, studies, comments etc. that are signed by members of the editorial team express the personal views of their author.

